

Temat: Wiedeń

Thema: Wien

Lotnisko Schwechat w Wiedniu.
Der Flughafen Schwechat in Wien.

Gęsty rytm lądowań i startów
Ein dichter Rhythmus von Landungen und Abflügen

... mówi o krzyżowaniu się linii lotniczych całej Europy.
... erzählt von sich kreuzenden Fluglinien aus ganz Europa.

Można tu znaleźć połączenia z każdym punktem na kuli ziemskiej.
Es lässt sich zu jedem Platz auf der Erde eine Flugverbindung finden.

Wiedeń to miasto o wielu obliczach.
Wien ist eine Stadt mit vielen Gesichtern.

Mówi się o nim, że jest wielkie i małe, stare i młode,
Man sagt von ihm, es sei sowohl groß wie auch klein, alt und jung,

... że zamiera od stuleci a przy tym prosperuje doskonale,
... es sei seit Jahrhunderten am Einschlafen und gleichzeitig gedeihe es hervorragend,

... że jest to zachodnie miasto na pograniczu wschodu,
... es sei eine westliche Stadt an der Grenze zum Osten,

... miasto światowe a zarazem największa wieś Europy.
... eine Weltmetropole und gleichzeitig das größte Dorf Europas.

Na skraju naddunajskiej równiny założyły Legiony Rzymskie obóz warowny „Vindobona”.
Am Rande des Donauplaches gründeten die römischen Legionen das Militärlager „Vinodbona”.

Na tym miejscu powstało miasto stolica,
Hier entstand im Mittelalter eine Stadt, die Hauptstadt des Heiligen Römischen Reichs deutscher Nation,

... później zaś centrum Monarchii Austro-Węgierskiej.
... später auch das Zentrum der österreichisch-ungarischen Monarchie.

Obecnie jest Wiedeń stolicą republiki,
Heute ist Wien die Hauptstadt der Republik,

... jego serce stanowi dzielnica staromiejska,
... sein Herz bildet der alte Stadtteil,

... w niej zaś dominuje dawny cesarski Burg.
... den die altkaiserliche Burg prägt.

Jest to cały zespół budwoli, miasto dla siebie
Es handelt sich um einen zusammenhängenden Gebäudekomplex, eine Stadt in sich

... z dziedzińcami, pomnikami i ogrodami.
... mit Hinterhöfen, Denkmälern und Gärten.

Są w Burgu muzea i urząd prezydenta,
In der Burg befinden sich Museen sowie der Sitz des Bundeskanzlers,

... sale balowe i hiszpanska szkola jazdy,
... Ballsäle sowie die Spanische Hofreitschule,

... pracownie uniwersyteckie i skarbce.
... Universitätsräume und die Schatzkammer.

Podobnie jak w Krakowie Planty szeroka podkowa Ringu idąca po śladach dawnego pierścienia dawnych murów obronnych, obejmuje wiedeńskie stare miasto.
Ähnlich wie in Krakau der Planty Park, so umfasst auch der breite kreisförmige Ring, der an der Stelle der alten Stadtmauer entstand, die Wiener Altstadt.

W 19. wieku powstała wokół Ringu dzielnica monumentalnych budowli wzniesionych w stylach pseudohistorycznych.
Im 19. Jahrhundert entstand rund um den Ring ein Stadtviertel historistischer Monumentalbauten.

600-letni Uniwersytet Alma Mater Rudolfiny ma swą siedzibę również przy Ringu.
Die 600 Jahre alte Universität Alma Mater Rudolfiny hat ihren Sitz ebenfalls am Ring.

Pod Arkadami dziedzinca znajduje się galeria zasłużonych profesorów.
Unter den Arkaden der Universität befindet sich eine Galerie verdienter Professoren.

Wielką miłością wiedeńczyków jest teatr a przede wszystkim Burgtheater.
Die Wiener lieben das Theater, vor allem das Burgtheater.

Abonamenty w nim przechodzą w spadku z ojca na syna.
Die Abos im Burgtheater werden von den Vätern an ihre Söhne weiter vererbt.

W mieście Haydna, Mozarta, Beethovena i Schuberta słowo kultura to synonim słowa muzyka.
In der Stadt Haydns, Mozarts, Beethovens und Schuberts ist das Wort Kultur ein Synonym für das Wort Musik.

Opera była pierwszym gmachem, który zaczęto odbudowywać po zniszczeniach wojennych.
Die Oper war das erste Gebäude, das nach den Zerstörungen des 2. Weltkrieges wieder aufgebaut wurde.

W obrębie wielkiego Wiednia leży dziś dawna cesarska letnia rezydencja: pałac Schoebrunn.
In der Umgebung des großen Wiens liegt die altkaiserliche Sommerresidenz: das Schloss Schönbrunn.

Czasy Baroku były dla Wiednia czasem rozkwitu architektury.
Die Barockzeit war für die Architektur Wiens eine Zeit der Blüte.

Powstało wówczas wiele wybitnych pałaców i kościołów.
In dieser Zeit entstanden zahlreiche hervorragende Paläste und Kirchen.

Wśród wąskich uliczek starego miasta zachowały się zabytki średniowieczne.
In den engen Gassen der Altstadt blieben die Mittelaltermonumente bis heute erhalten.

Nad morzem dachów dominuje gotycka wieża Katedry Świętego Stefana,
Über dem Meer der Wiener Dächer ragt der gotische Turm des Stephansdoms,

... najpiękniejszy klejnot cesarskiej korony,
... das schönste Juwel der kaiserlichen Krone,

... budowano ją od 12. do 16. wieku.
... an dem zwischen dem 12. und 16. Jahrhundert gebaut wurde.

Rygor konstrukcji i fantastyka dekoracji splatają się w tej budowli, przechowywującej w sobie szmat historii Austrii.

Die Konstruktionsstrenge sowie die Fantasie der Ornamente vereinen sich in diesem Bau, der hunderte Jahre der österreichischen Geschichte in sich birgt.

Kahlenberg – fragment polskiej historii.
Kahlenberg – ein Fragment der polnischen Geschichte.

Turecki kronikarz piszący o oblężeniu Wiednia pisze, że stąd ruszył ze swoimi wojskami król Polski uderzając prosto na świętą chorągwie proroka.
Ein türkischer Chronist schrieb in seinem Bericht über die Belagerung Wiens: von hier ging der polnische König mit seiner Armee los um auf die heilige Fahne des Propheten zu schlagen.

Dziś na Kahlenbergu znajduje się małe muzeum pamiątek po Sobieskim i jego husarii.
Heute befindet sich am Kahlenberg ein kleines Souvenirmuseum für Sobieski und dessen Husaren.

Stary Wiedeń nie leży nad Dunajem lecz nad jego odnogą zwaną Donaukanal.
Das alte Wien liegt nicht direkt an der Donau sondern an seiner Abzweigung am sog. Donaukanal.

Sam Dunaj przeczy mitom Straussa.
Der Fluss selber widerspricht den Strausschen Mythen.

Nie jest błękitny a raczej płowy od niesionego wodą mułu.
Er ist nicht blau sondern eher gelblich von dem vom Fluss abgetragenen Sand.

Nie jest sielankowy lecz kipi jak tygiel, w którym topią się alpejskie śniegi.
Er ist nicht idyllisch, in ihm kocht es wie im Tiegel, in dem der Alpenschnee zerschmilzt.

Od placu Świętego Stefana biegnie Graben z charakterystyczną sylwetką pomnika zarazy, wzniesioną go tutaj an pamiątkę morowego powietrza, które zdziesiątkowało ludność w 17. wieku.
Vom Stephansplatz verläuft der Graben mit der charakteristischen Silhouette der Pestsäule, die zur Erinnerung an die tödliche Luft errichtet wurde, die im 17. Jahrhundert hunderte Menschen in Wien das Leben kostete.

Groźną chorobą współczesnego Wiednia jest pośpiech, ruch, oszałamiający i paralizujący nieraz życie śródmieścia.
Eine gefährliche Krankheit vom modernen Wien ist Eile, der Lauf, der oft das Leben der Innenstadt paralyisiert.

Szaleństwa postępu kończą się czasem smutno.
Der Wahnsinn des Fortschritts kann manchmal traurig enden.

Mimo to świat toczy się dalej na czterech kołach.
Die Welt dreht sich trotzdem weiter, an ihren vier Rädern.

A na placu koło kamiennej Katedry dorożkarze zarabiają na Heurigera,
Und am Platz neben dem steinigen Dom verdienen die Fiaker ihr Geld für den Heurigen,

... dając klientom złudzenie powrotu do dawnych dobrych cesarsko-królewskich czasów.
... indem sie ihren Kunden die Illusion einer Rückkehr zu den alten guten Zeiten der k.u.k
Monarchie vermitteln.

Kogo interesuje atmosfera Wiendia, ten powinien pochodzić po ulicach, poddać się nastrojowi
poszczególnych dzielnic.
Um die Atmosphäre Wiens am besten entdecken zu können, soll man durch die Wiener Gassen
flanieren, sich den Stimmungen der jeweiligen Stadtviertel hingeben.

Tylko 2/5 mieszkańców Wiendia nosi nazwiska niemieckie.
Lediglich zwei Fünftel der Bevölkerung haben deutsche Namen.

Zaś reszta czeskie, węgierskie, słowackie i polskie, serbskie, kroackie, i włoskie.
Und der Rest ist tschechischer, ungarischer, slowakischer oder polnischer, serbischer, kroatischer
oder italienischer Herkunft.

Teraz kiedy Wiedeń stał się stolicą demokratycznego neutralnego państwa, nastąpił wielki rozkwit
budownictwa, powstały nowe rozwiązania urbanistyczne.
Seitdem Wien zur Hauptstadt eines demokratischen und neutralen Staates wurde, erlebt die Wiener
Architektur einen großen Aufschwung, zahlreiche innovative Stadtlösungen wurden umgesetzt.

Od nazwiska swego burmistrza obecnego prezydenta Republiki nazywają wiedeńczycy Jaskinią
Jonasa ruchliwe przejście podziemne w ruchliwym punkcie Ringu koło Opery.
Vom Nachnamen ihres Bürgermeisters und jetzigen Präsidenten der Republik haben die Wiener den
Spitznamen Jonasgrotte für die rege Opernpassage am verkehrsreichen Punkt des Rings abgeleitet.

Wieczorem kiedy wystawy lśnią mocnym blaskiem
Abends wenn die Auslagen der Geschäfte stark erleuchten

... kiedy neony zastępują stary księżyc mozarta i schuberta
... und die Neonlichter den alten Mond von Schubert und Mozart ablösen

... Wiedeń rzuca jeszcze inny czar na przybysza.
... bezaubert Wien den Besucher wieder mal anders.

I jak długo byśmy nie byli w tym mieście,
Und wie lange auch immer wir in dieser Stadt verweilen würden,

... nie ogarniemy jego wszystkich uroków.
... wir werden nie alle ihre Reize erfassen können.

Wiednia nie można zdobyć od razu.
Wien lässt sich nicht sofort erobern.

Nie udało się to nawet Turkom.
Dies haben nicht einmal die Türken geschafft.

Wiedeń sam podbija.
Denn Wien erobert selber.

Übersetzung: Magdalena Chmielewska